

TER BESLUITVORMING

Aan: MBVOM

Voortgezet Onderwijs

Van

T

Datum

17 juni 2020

Referentie

Bijlagen

Kopie voor

Reeds afgestemd met
PO, KO, MBO, COM

Aantal pagina's

4

nota

Input besluitvorming verdere verruiming in het voortgezet onderwijs

Aanleiding

Komend weekend en de dagen daarna vindt op basis van de advisering door het OMT de besluitvorming plaats over mogelijke verdere verruimingen in het voortgezet onderwijs. Deze nota geeft de gewenste uitkomst van die besluitvorming weer en levert input voor de discussie.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de voorgestelde lijn?
- Bent u akkoord met een bestuurlijk overleg op woensdag 24 juni, voorafgaand aan besluitvorming?

Toelichting

Besluitvormingsproces

- Aan het OMT is gevraagd of de 1,5 meter afstand tussen leerlingen in het vo en vso losgelaten kan worden. Maandag volgt hun advies daarop. Het al dan niet loslaten van die afstand is van cruciaal belang voor de mate waarin fysiek onderwijs in het vo en vso mogelijk is.
- In het advies van 18 mei gaf het OMT al aan dat de 1,5 meter afstand in het vso niet nodig is. Dat pleit ervoor dat dit ook in het vo niet nodig is.
- Het RIVM heeft zich in een nota uitgesproken over de besmettelijkheid van kinderen.¹ Een deel van de daarin aangehaalde onderzoeken gaat ook over kinderen in de vo-leeftijd. Daaruit komt naar voren dat het besmettingsrisico voor kinderen in deze leeftijdscategorie ook beperkt is.
- De sector verwacht een besluit dat voor volgend schooljaar helderheid geeft. Als er nu een voorwaardelijk besluit genomen wordt, moet ook duidelijk zijn wanneer dat definitief wordt. Dat moment moet op tijd zijn voor scholen om het schooljaar goed te kunnen beginnen. De zomervakantie voor de vroegste regio valt van 4 juli t/m 16 augustus, voor de laatste regio van 18 juli t/m 30 augustus.
- Eventuele versoepeling per begin van het schooljaar heeft sterk de voorkeur boven versoepeling per 1 september.
- Dit vraagt idealiter om het volgende **tijdspad**:

¹ RIVM (2020) 'Nota kinderen en COVID-19 heropening PO'.

- 24 juni: (voorwaardelijke) duidelijkheid over 1,5 meter in vo
- Vóór 4 juli: duidelijkheid over consequenties op de belangrijkste punten voor volgend jaar (examens, onderwijstijd)
- Vóór half augustus: verdere uitwerking van consequenties voor volgend jaar
- 17 augustus start schooljaar in de eerste regio's.

Datum
17 juni 2020

Volledige opening vo en vso heeft sterk de voorkeur

- Momenteel werken we met **drie scenario's** voor na de zomer:
 - Volledige opening zonder 1,5 meter in acht te nemen;
 - Doorgaan zoals nu mét 1,5 meter afstand;
 - Een tussenvariant waarin de 1,5 meter afstand minder strikt gehanteerd wordt. De meest kansrijke variant (die binnen deze tussenvariant ook de voorkeur van de VO-raad heeft) is dat afstand houden tot een bepaalde leeftijd niet nodig is. Die vraag is ook meegegeven aan het RIVM. Daarbij is het wel de uitdrukkelijke wens om dat uit te werken in een besluit waarin dat geldt voor (zo mogelijk) vmbo en onderbouw havo/vwo. Een andere mogelijkheid zou zijn om te werken met vaste duo's of groepjes leerlingen aan één tafel. Die optie is niet meegegeven aan het RIVM.
- **Volledige opening** is om verschillende redenen het meest wenselijke scenario:
 - Het sociaal-emotionele welzijn van leerlingen. Er zijn steeds meer signalen dat pubers gedemotiveerd raken. Medisch specialisten waarschuwen dat dit element zwaarder moet wegen. Bij ouderorganisaties komen heel veel signalen binnen van ouders die zich zorgen maken over de mentale gezondheid van hun kinderen.
 - Kwaliteit van het onderwijs. De combinatie fysiek en digitaal onderwijs vraagt veel van docenten en scholen. Volgens sommigen is de uiteindelijke kwaliteit van hybride onderwijs nog minder dan van puur afstandsonderwijs.
 - Achterstanden lopen niet verder op. Dat heeft tot gevolg dat er niet meer druk ontstaat om volgend jaar de centrale examens ook te schrappen.
 - Kwetsbare leerlingen zijn beter in beeld.
- De **druk vanuit het onderwijsveld** en de maatschappij in den breedte om het vo volledig te openen neemt toe.
 - De VO-raad pleit ervoor. In een peiling op hun ALV was 62% van de aanwezigen voorstander van volledige opening.
 - Ouders willen het heel graag. Een petitie die vraagt om vo volledig te openen is inmiddels ruim 7000 keer ondertekend.
 - CNV roept op de scholen weer volledig te openen, ondanks zorgen over gezondheidsrisico's. In een peiling van de AOb kwamen die zorgen ook naar voren, maar toch gingen de meeste open opmerkingen over de wens volledig open te gaan.
- Beeld uit de **buurlanden**:
 - In België gaan leerlingen deels naar school. Afstand en mondklappers, vaste groepen van maximaal 14 leerlingen in vast lokaal.

Datum
17 juni 2020

- In Nordrhein-Westfalen is het vo sinds 25 grotendeels heropend, onduidelijk onder welke condities.
- In Frankrijk gaan scholen op 22 juni open tot en met 14 jaar, voltijds en met versoepelde maatregelen. Tot nu toe was afstand verplicht, en zo niet mondkapjes.
- In Engeland zijn scholen sinds 15 juni open voor (pre-)examenklassen.
- Denemarken: scholen vanaf 27 mei volledig open, met inachtneming van richtlijnen van gezondheidsautoriteiten. In overige Scandinavische landen is het vo in beperkte mate ook opgestart.
- Volledige opening kent ook **nadelen**
 - Risico van besmetting. Het RIVM heeft hier nog geen duidelijkheid over gegeven. In elk geval is er (enige) angst voor besmetting onder leraren en onder sommige ouders. Uit de AOb-peiling blijkt dat 38% van de leraren die zijn gaan werken enige angst had voor besmetting en 14% veel angst. Volgens de peiling van Ouders & Onderwijs blijft 16% van de leerlingen die thuisblijven thuis omdat zij of hun ouders bang zijn voor besmetting.
 - Druk op het openbaar vervoer neemt toe. Lang niet alle leerlingen mijden het ov. Vraag is of de capaciteit voldoende is en of IenW daar ook genoeg ruimte voor geeft. In elk geval zijn verdergaande afspraken nodig, die mogelijk ook meer gaan kosten. IenW is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer en dus ook voor eventuele kosten.
- Als **terugvaloptie** is het tussenscenario het meest wenselijk. De optie om dan onderscheid tussen onderbouw/bovenbouw te maken lijkt dan het best uit te leggen. Wel moet er nog goed gekeken worden hoe dat zo goed mogelijk uitvoerbaar kan worden gemaakt voor scholen. Zo nodig kan er daarbij gekeken worden naar het gebruik van locaties buiten de school om meer fysiek onderwijs te kunnen verzorgen.
- Als er geen enkele versoepeling inzit, moet stevig worden ingezet op het beperken van de schadelijke effecten.

Elementen voor de Kamerbrief van VWS van volgende week

- Inleidende opmerkingen over heropening tot nu toe: veel goed werk, maar er zijn scholen die niet veel fysiek onderwijs geven. Daarnaast zorgen over werkdruk en onderwijskwaliteit.
- Advies OMT over 1,5 meter in vo en vso.
- Besluit over handhaven 1,5 meter in vo en vso met doorvertaling daarvan naar schoolsituatie.
- Als het besluit voorwaardelijk is: wanneer is het go/no-go-moment?
- Wanneer volgt de uitwerking van de consequenties voor het onderwijs (in samenwerking met de sector)?

Bestuurlijk overleg

- De ervaring rond de vorige beslismomenten heeft geleerd dat een bestuurlijk overleg voorafgaand aan besluitvorming zinnig is. Zo worden de partijen beter meegenomen.
- Voorstel is om na de Catshuissessie en het advies van het OMT maar voorafgaand aan uiteindelijke besluitvorming in MCCb een bestuurlijk

overleg te organiseren met de vo-partijen (VO-raad, LAKS, AVS, NRTO, AOb, CNV, FVOV, Ouders & Onderwijs, VNG, Lecso, Vivis/Simea/Auris). Gezien uw agenda wordt dat op woensdagochtend 24 juni.

Datum
17 juni 2020

Communicatie

- Doel van de communicatie is het uitdragen van een heldere lijn richting scholen. Dit gebeurt idealiter samen met onderwijsorganisaties.
- In de communicatie wordt ingezet op een helder handelingsperspectief en procesinformatie voor scholen en ouders.
- In geval van loslaten van afstand voor alleen het onderwijs is goede uitleg vereist, rekening houdend met het sentiment (angst bij docenten etc.)
- Op basis van het advies wordt een redeneerlijn geformuleerd die als basis dient voor alle communicatie vanuit OCW/NKC. Een eerste concept van deze lijn ligt dinsdag voor in de dagstart.